

Epesiisa

Pauruusoono aa yanaa aavaa Epesiisa varuuyani reeravai

Pauruuso Epesiisaiyani roo kuaivo ataama vaivai. Fai suai voovai nnino Anutuuqo mmuakiaa mminnamminnaayauvai nuunama yapa kioo mmata aavau vayauvaata ngiau aapu vayauvaatama vara nuunama yapa kino fai Yisuuyaano iyauvaara kieetavai varioo haitatuunaravaivee. (1:10) Ii kua ivo itaa kua tiivo gioonna kiaapuuyaatama tiivai. Fai mmuakiaa gioonna kiaapuuya Yisuu Kirisiinna tasipama mmuaavau yoketaama varida mmuaas ausa mmuaas tinnivai varada variateeraivaara Anutuuqo yaata utiravai. Gioonna kiaapu vaa ausa hanigiooya Epesiisa varuuya itaama variateeraivaara Pauruuso yoketaa kuaivaa aa yanaa aavau iyani reeravai.

1 ¹Na Pauruusoono aa yanaa aavaa ngiiini fafaarakiaunoo.
Anutuuqono ari yaata utiivaugiataama ni mmataama kiaikiai na Yisuu Kirisiinna kuaivaa varee nuaira aposoroo vaidivai variaunoo.
Ngia Anutuuqaa gioonna kiaapu Epesiisa varaiya Yisuu Kirisiinnara kutaavaivee tida yaagueeqama kiada varaiyani na aa yanaa aavaa fafaarakiaunoo.

²Ti Napoova Anutuuqoota ti Udaanga Yisuu Kirisiivaatama kati ngiiyara yoketaama yaata utida ngiari ausa nuufaivaitana ngii mida nnaasu variateeraivaara na yaata utuaunoo.

**Ta Yisuunnara kutaavaivee kiaunnaivaara Anutuuqo
ari yaagueeqa yoketaivaa ti mmivai**

³Nnikiai ta ti Udaanga Yisuu Kirisiinna Koonna Anutuuqaara kua yoketaivaa kiaaravee. Ta Yisuu Kirisiinna gioonna kiaapuya variaunnaivaara ivo tiiyara yoketainno ari yaagueeqaivaura mmuakiaa aataru yoketaiyauvo ngiau aapu vaiyauvaa vaa ti mmivaivee.
Ivaara ta innara kua yoketaivaa kiaaravee. ⁴Anutuuqo hama ngiau mmataivaa uu suaivaki ta Yisuu Kirisiinnara kutaavaivee tida inna

gioonna kiaapuya variateeraivaara vaa ivo ti mmataama kieeravai. Ta yoketaa tuanaaya varida inna avuuvau sa maisama varirama kiada safuuma variateeraivaara vaa ivo ti mmataama kieeravai. ⁵Ta Yisuu Kirisiinnara kutaavaivee kiaaraivaara ivo ti vitoo ari raunna mmaapu tuanaaya ti yapaanaraivaara vaa ivo mmuaanaa yaata utuoo teerama kieeravai. Ivo tauraa tiiyara mmuduuya ruuvaara mmuaanaa ivo itaama teerama kieeravai. Ivo ari yaata utuuvau vau kua yoketaivaa iino inna yoketainaraivaara vaa ivo mmuaanaa itaama yaata utuoo teerama kieeravai. ⁶Anutuuqo ari Mmaapu innara mmuduuya ruoo nnaasu variraivaa kati ti mmiravai. Ti mmuuvaura ivo kati tiyyara yaata yoketaama ari voorkaraama utiravai. Ivaaraida nnikiai ta innara kua yoketaivaa kiaaravee.

⁷Mminnamminnaa maisaiyauvo ti utiivaa Anutuuqo Yisuu Kirisiinna kiauvaadiri ivaa ruga kiaikiai ta kati mmamma dummukiara variaunnnavai. Ivaaraida ta kiaunnano: Anutuuqo kati tiyyara yaata yoketaama ari voorkaraama utiivo pinaavai vainoo, kiaunnano. ⁸⁻⁹Vaa Anutuuqo tiyyara itaama ari voorkaraama iiravai. Ivo ari tinni yoketaivaki vauvakidiriaatama mmuakiaa mminnamminnaiyauvaa ivo tauraa taa taika kioovakidiriaatama tauraa ivo kiaa teerama kioo kuaivaugiaataama iiravai. Ii kua ivaa tauraa kiaa teerama kioo haumaki yapa kioovaa vaa kooyaa ti vitairavai. Ii kua ivaa kaanaivo Yisuu Kirisiivavee. ¹⁰Anutuuqo ari kua kiaa teerama kioovaa iinara suaivo nnino rikioo fai iima taikaanaravaivee. Fai ivo mmuakiaa mminnamminnaiyauvo ngiau aapu vaiyauvaatama mmatayaa vaiyauvaatama nuunama kioo Yisuu Kirisiinna iyauvaa kieetavai yapa kiaanaravaivee.

¹¹Anutuuqo ari yaata utiivaugiaataama vaa tauraa teerama kiai kua mmuakiaayauvai iivai. Ivoono nnaaru toosa haroo suaivaki tiyyara yaata utuuvauvgiataama tiyyara inna iikiatauvaa iiravai. Ivo itaama tiyyara inna iikiatauvaa Yisuu Kirisiiva tiiki varinai ta Anutuuqaa gioonna kiaapuya variateeraivaara ivo ti mmataama kieeravai. ¹²Ivaara ta tauraa titi ausaiyauvaa hanigida Yisuu Kirisiinnara faannakiaunnaiya nnikiai ta Anutuuqaa nnutu yoketaivo ngiau aapu vaivaara kua yoketaivaa kiaaravee.

¹³Vaa ngieetama itaama variravai. Ngia Yisunna mmayaaya kua kutaivaa arinaima rikioo suaivaki ngia ausa hanigia kiada Yisunnnara kutaavaivee tiravai. Ngia ii mmayaaya yoketaa ivaa rikioovaara Anutuuqo ngii vitoo yoketaivau yapeeravai. Yapa kioo Mmannasa Yoketaivaa vaa ivo kua kiaa teerama kiaivaa ngii mioo tunoo: Iya ni gioonna kiaapuyavee, tiravai. ¹⁴Anutuuqo ari Mmannasa Yoketaivaa ti mmuuvaura ta kiaunnano: Fai ta ngiau aapu vikio ivo kua kiaa teerama kiaikio vaivaa ti mminaravai. Ivo ari Mmaapuuvaa kiauvaadiri vaa ti yookama kieeravai. Ivaara ivo ti vitoo kinai ta inna tasipama

variaaravaivee, kiaunnavai. Ivaaraida inna nnutuuvu ngiau aapu vaivaara nnikiai ta kua yoketaivaa kiaaravee.

Pauruuso Anutuuqaara yaaku vareeravai

¹⁵Ivaara Ngia Udaanga Yisuu Kirisiinnara kutaavaivee kiaavaaraatama Anutuuqaa gioonna kiaapu mmuakiaayara mmuduuya ruaivaaraatama na rikiau suaivaki ngia itaama variaivaara ¹⁶na ngiiyara yaaku varee mmannammanna Anutuuqaata ngiiyara kua yoketaivaa tiee variaunoo. ¹⁷Udaanga Yisuu Kirisiinna Koonna Anutuuqaa nnutuuvu ngiau aapu vaivoono Mmannasa Yoketaivaa ngii minaraivaara na yaaku varee innaata kua kiaunoo. Fai ivoono Mmannasa Yoketaivaa ngii mino ivoono fai tinni yoketaivaa ngii mioo Anutuuqaa aataruvvaa kooyaa ngii vitainaravai. Ngia arinaima Anutuuqaara rikiada taateeraivaara itaama ngii vitainaravai. ¹⁸Ngii tinniyyauvo rusitina ngia arinaima innara rikiaateeraivaara na yaaku varee innaata kua kiaunoo. Ngia inna tasipama variateeraivaara Anutuuqo vaa ngii maavee tiivai. Vaa ngia rikiada ivaara faannaida variaanoo. Ngia gioonna kiaapuuya Anutuuqaara kutaavaivee kiaiyani Anutuuqo ari yaagueeqa yoketaa ari vookaraivaa vaa kua kiaa teerama kieeravai. Fai ivo ivaa ngii minaraivaara ngia tuqinnama rikiaateeraivaara na yaaku varee innaata kua kiaunoo. ¹⁹⁻²⁰Ta innara kutaavaivee kiaunnaiya ti aakiaana inna yaagueeqa ari vookaraivo yaagueeqama vaivaara ngia tuqinnama rikiaateeraivaara na yaaku varee innaata kua kiaunoo. Anutuuqo ari yaagueeqa tuanaa ari vookarauvaadiri Yisuuvu putuuvakidiri tuduu diitoodu ari yaaku yaadudainningiaa ngiau aapu inna yapa kioduu variravai. Ii yaagueeqa ivo ti aakiaana vaivo inna mmuai yaagueeqaivo vainoo. ²¹Yisuu Kirisiiva ngiau aapu varioo mmuakiaa ngiau aapu variaa kieetaiyaraata mmatayaa variaa kieetaiyaraatama dioo vainoo. Vaidiyya ngiari nnutuuyauvo ngiau aapu vaiyaraatama makee varaiyaraata nnaagiai variaaraiyaraatama vaa ivo yaatara kioo iyara dinoo. ²²Anutuuqoono Yisuunna mmuakiaa mminnamminnaiyauvaara kieetavai dianeeraivaara inna yapa kieeravai. Mmuakiaa mmatayaa diaa mminnamminnaiyauvaara kieetavai dianeera inna yapa kioo gioonna kiaapu vaa ausa hanigieeraiyara yaata utuoo itaama kieetavai inna yapa kieeravai. ²³Gioonna kiaapu vaa ausa hanigieeraiyara Yisuu Kirisiiva iya kieetaivo varikiai iya inna yuku yaaku mmammaivaa roosiima variaanoo. Yisuu Kirisiiva mmuakiaa mminnaa mmata aavau vaiyauvakiaata varaiyauvakiaatama suvuai kioo varikiai inna yaagueeqaivaura vai mminnaiyauvo vakiaani variaa mminnaiyauvo variaavai. Iyauvaki suvuaineema gioonna kiaapuuya vaa ausa hanigaiyakiatama suvuai kioo varivai.

Ta putiraiya roosiima variaunnano Anutuuqo kati tupatupaa variraivaa ti mmivai

2 ¹Ngia tauraa varuu suaivaki ngia hama Anutuuqaa kuaivaa rikiada iida mminnamminnaa maisaiyauvaara varoovaara ngia vaidi

putiraiya roosiima variravai. ²Ii suai ivaki ngia mmatayaa diaa aataru maisaiyauvunu vida varida ngiau aapuuvaki nuainno varuu mmagia maisaiya kieetaivaa kuaivaa rikiada iiravai. Aanna makee ii kieeta ivo gioonna kiaapuuya Anutuuqaa kuaivaa rikiadaata hatokaiyara dioo vainoo. ³Ta mmuakiaaya iyanikaraama varida ti iikiatau aataruuyaauvaa iida ti yaata utuaannaivaugiaataama ti mmammaiyauvo iikiatau aataruuyaauvaaatama iiravai. Ta itaama iida mmuakiaa gioonna kiaapuuya uuvaugiataama iyanikaraama iidada Anutuuqo iyara nnannatoo irisai maisaivaa iya mmuuvaugiaataama teeta varaaraivaara variravai.

⁴Ta itaama variaannaduaata Anutuuqaa boo tiraivo pinaavai vauduu ivo pinaama tiiyara mmuduuya riravai. ⁵Mmuduuya ruuvara ta inna kuaivaa hama rikiada iirama kiada ta vaidi putiraiya roosiima variaannaduu ivo tuduu Yisuu Kirisiiva putuuvakidiri diitoovaanikaraama teetaata vaidi putiraiya roosiima variaannaivakidiri innanikaraama diitada karaasaya inna tasipama variravai. Anutuuqo ariinoo kati ngiiyara yoketaama yaata utuuvara ngii vitoo yoketaivau ngii yapeeravai. ⁶Yisuu Kirisiiva tiiki variivaara Anutuuqo ti vitoo ngiau aapu inna tasipama kieetaya diateeraivaara ivo tuduu ta diitada karaasaya inna tasipama variravai. ⁷Yisuu Kirisiiva putuuvaudiri Anutuuqo ari mmuduuya riraivo vauvaa kooyaa ti vitairavai. Ivo tiiyara mmuduuya ruoo tiiyara yoketaama yaata utuovo pinaama ari voookaraivai vauvo nnaagiai mmuakiaa suaiyauvakaatama kooyaa vainaraivaara itaama uuduu ta inna tasipama karaasaya variravai. ⁸Ngia Yisuu Kirisiinnara kutaavaivee tuduu Anutuuqo ariinoo kati ngiiyara yoketaama yaata utuuvara ngii vitoo yoketaivau ngii yapeeravai. Hama ngiengieenoo ivaara mmoori vareeravai. Anutuuqoono kati ngii miravai. ⁹Hama ngia ivaara mmoori varavaaraida hama ngia ngiingiiyara mannaka tiraivotainoo. ¹⁰Anutuuqo ariinoo ti iima kieeravai. Yisuu Kirisiiva tiiki variivaara ta karaasaya varida vaa ivo tauraa teerama kioo mmoori yoketaivaa ta iida yoketaama variateeraivaara Anutuuqo ti iima kieeravai.

Yutayaiyaata ngiari voopinnaiyaatama nuunama mmuaakaraama variravai

¹¹NGIINGII mmatoo suaivaki hama ngii kaano kooya Yutayaiya oyaivakidiri ngii mmateeravai. Yutaya vaidiyya ngiiyara kiaanoo: Aqaa vaidi aaya hama ngiari mmammaiyauvaa hatokeeraiyavee, kiaa kiada ngiariyara kiaanoo: Ta titi mmammaiyauvaa hatokeeraiyavee, kiaavai. Ngiari yaakuuyaauvadiri ngiari mmammaiyauvaa hatokaivaara iya itaa kua kiaavai. Ngia hama Yutayaiya oyaivakidiri diitaavai. Tuqinnama ivaara yaata utuatee. ¹²Ngia tauraa itaama varuu suaivaki ngia Yisuu Kirisiinna ngieerama variravai. Ngia voopinnaiya hama Anutuuqo

mmataama kioo gioonna kiaapu Isarairaiya tasipama variravai. Nnaaru Anutuuqo ari gioonna kiaapuuyara kuaivaa kiaa teerama kioo yeena rau kioovaa hama ngiiiyaraatama tiravai. Ngia aa mmata aavau varuduu hama Anutuuqo ngii tasipama varuduu hama ngia inna tasipama variaaraivaara faannaida variravai. ¹³Aanna makee Yisuu Kirisiiva ngiiiki variivaara ngia tauraa inna ngieerama variaiaya ivo putuduu inna kiauvo tuuvaara Anutuuqo ngii vitoo inna vainima ngii yapa kiaivai.

¹⁴Yisuu Kirisiiva ariinoo itaama uuvaara aanna makee ta Yutayaiyaata ngiari voopinnaiyaatama ta mmuaakaraama ausa nuufaivaa tasipama variaunnanoo. Ta nnammutuannammutua variaanna suaivaki ivo putuuvaara hanikia pinaavai roosiima ti tammaivaki vauvaa ivo havarata kioduu hama ta kava nnammutuannammutua roosiima variraida ta mmuaakaraama yoketaama variravai. ¹⁵Gioonna kiaapu Yutayaiyaata ngiari voopinnaiyaatama mmuaakaraama yoketaama variateeraivaara ivo Yutayaiya mmaanna tuu kuaivaa yaataroo ivakidiri kiisa aataruuyauvaa iya uuyauvaa ruga kieeravai. Ruga kioo iya tuduu mmuaakaraama ausa nuufaivaa tasipama yoketaama varida iya innara kutaavaivee tuuvaara mmuaakaraama itaama variravai. ¹⁶Yisuu Kirisiiva yatari sagaivau putuuvaara Yutayaiyaata ngiari voopinnaiyaatama nnammutuaa kieema varuu aataruuvaa rugeeravai. Ruga kioo Yutayaiyaata ngiari voopinnaiyaatama nuunama mmuaakaraama iya yapa kioo Anutuuqaasi kuaara aataruuvaa kooyaa iya vitairavai. ¹⁷Ngia voopinnaiya Anutuuqaa ngieera variaiyaatama ta Yutayaiya inna vainima variaunnaiyaatama ivo tuoo ausa nuufaivaa varada varira mmayaaya yoketaivaa ti kiaa ti mmiravai. ¹⁸Yisuu Kirisiiva putuuvaara ta mmuakiaaya Yutayaiyaata ngiari voopinnaiyaatama Anutuuqo mmuaa Mmannahasavai ti mmivai. Ti mmiivaara ta ti Konna Anutuuqaa avuuvau nnida innaata aikiooma kua kiaunnavai.

¹⁹Itaama vaikiai ngia voopinnaiya hama ngiari voopinnaaya roosiima vooya mmataivaki variaanoo. Ngia Anutuuqaa gioonna kiaapuuya tasipama mmaayootaaya varida Anutuuqaa raunna mmaapu tuanaaya variaanoo. ²⁰Anutuuqoono nnau heekeeraivaa roosiima heekainoo. Ivo Yisuu Kirisiinna vuuta kuabai pinaa kiaivaa roosiivaa yapa kioo tooyataayaivau kiisa kuabaiyauvaa yapaivai. Ii kuabai iyauvo inna Anutuuqaa kua varada nuairaiyaatama forofetaiyaatamavee. Ngiiitaata Anutuuqo ngii vitoo iyaya nnau roosiima heekainoo. ²¹Kuabai pinaivaa tauraa toosa hara hanuu hara kiaivau mmuakiaa yatarivai hirikiokio vioo nnau pinaavai vaivai. Kuabai pinaivo nnauvaa hara taa utiivaa roosiima Yisuu Kirisiivaano ngii utivai. Ngia yatarriyauvaa roosiima vida nuunaira nnau pinaa ari voookaraivaa roosiima Udaanga Anutuuqaara variaavai. ²²Yisuu Kirisiiva ngiiiki variivaara Anutuuqo ngiiitaata ngiari vo gioonna kiaapuuyaatama vitoo nnau pinaivaa heekeerayaama ngii yapa kioo ivaki ivo Mmannahasavai hara kioo varivai.

Pauruuso ngiari voopinnaiya kuaivaa kiaa mmiravai

3 ¹Ivaaraina na yaaku varaunoo. Na Pauruusoono Yisuu Kirisiinna mmayaayaavaa varee ngia voopi voopi hara kiada variaiya ngii giao ngii miaaree nookiauvaura na oovi nnauvaki hara kiee variee yaaku varaunoo. ²Vaa ngia rikiaavai. Anutuuqo kati ngiiyara yoketaama yaata utira safu mmooriivaa kati ngiiyara ni miravaivee. ³Anutuuqo ari yaata utuu kua hataumaki vauvaa kooyaa ni giao ni miravaivee. Vaa na ii kua ivaa kiisama fafaara ree ngii giao ngii miauvaivee. ⁴Fai ngia ivaa yaarida rikiakio Anutuuqo Yisuu Kirisiinnara hatauma kua tuvaa ni giao ni mikiai na arinaima rikiauvaura fai ngia kooyaa rikiaaravai. ⁵Nnaaru tauraa suai hama Anutuuqo ari gioonna kiaapuuya ii hatauma kua ivaa kooyaa iya kiaa mmiravai. Aanna makee Anutuuqo ari Mmannasaivaa kiaa mmikio ivo ari kua varada nuairaiyatama kua kiaa kookeera vaidi forofetaiyatama kooyaa kiaa mmiivai. ⁶Ii hatauma kua ivo ataama vainoo. Ngiari voopinnaiya Yisuu Kirisiinna mmayaaya yoketaivaa vaa arinaima rikiaivaara iyaraata Yutayaiyaratama Anutuuqo iyara yoketainno ivo mmuaavaugiaitama iyara yoketairaivaa iya mmiivai. Ngiari voopinnaiya mmayaaya yoketaivaa rikiada Yutayaiya tasipama Anutuuqaa gioonna kiaapu tuanaaya mmuaakaraama variaavai. Anutuuqo Yisuu Kirisiinnara kua kiaa teerama kioo kuaivaa Yutayaiya kiaa mmuuvaa ngiari voopinnaiyatama rikiada iyaata Yutayaiyatama ii kua ivaa kaanaivaa mmuaakaraama varaaavai.

⁷Ii mmayaaya yoketaa ivaa na gioonna kiaapuuya kiaa mminaraivaara Anutuuqo ni mmataama kioduu na inna mmoori vareera vaidivai variravai. Ivo ari yaagueeqaivaura ii mmoori ivaa kati niiyara yoketaama yaata utuvaara kati ni miravai. ⁸Anutuuqaa gioonna kiaapu mmuakiaaya ni yaataraavai. Ivaara hama Anutuuqo yaata utirainno kati niiyara yoketaama yaata utuoo ii mmoori ivaa ni mioo gioonna kiaapu ngiari voopinnaiya Yisuu Kirisiinna mmayaaya yoketaivaa kiaa mmianeeraivaara ni mmataama kieeravai. Yisuu Kirisiinna yaagueeqaivaura kaayau ari voorkara ari voorkarai aataru yoketaiyauvo vaiyauvaura iya kiaa mmianeeraivaara ni mmataama kieeravai. ⁹Anutuuqo ari yaata utuu kua hataumaki vauvo kooyaa kaanaivo vainaraivaara gioonna kiaapu mmuakiaaya kooyaa kiaa mmianeeraivaara ni mmataama kieeravai. Anutuuqo mmuakiaa mminnaiyauvaa iiraivoono tauraa varuu mmuakiaa suaiyauvaki ii hatauma kua ivaa hatauma kieeravai. ¹⁰Aanna makee ta variaunna suai aavaki ta ausa hanigieeraiya Anutuuqaa tinni yoketaa ari voorkarai voivaa kooyaa aangeraiya kieetaiya yaagueeqama ngiau aapu variaiya vitaikiai arinaima teeda rikiaateeraivaara Anutuuqo tauraa ii hatauma kua ivaa hatauma kieeravai. Ta vaa ausa hanigiaunna gioonna kiaapuuya iikiaunnaivaudiri iya teeda arinaima rikiaaravai. ¹¹Tupatupaa

ari yaata utira kuaivo kooyaa vakiaiveera ivo itaama iiravai. Ivo ari yaata utuu kua kaanaivaa ti Udaanga Yisuu Kirisiinna mmatayaa titaa kiooduu tuoo kooyaa variravai. ¹² Ta inna tasipama varida innara kutaavaivee kiaunnaivaara hama ta aatuuraida kati Anutuuqaata yaagueeqama kua kiaunnanoo. ¹³ Ivaaraina na yaagueeqama ngii giao ngii miee kiaunoo: Na ngiiyara mmamma nniitaraivaa varauvaara Anutuuqaa kuaivaara sa ngii pirisainai ngia yaata utida kiatee: Ta pikiaaravee, kiatee. Na ngiiiyaroo tiee mmamma nniitareeraivaa varee aavaki variaunoo. Na itaa kua kiaunoo.

Ngia Epesiisaiya Yisuu Kirisiiva ngiiyara mmuduuya ruaivai

¹⁴ Anutuuquo itaama tiiyara yoketaama uuvaara ni ausa mmuduuyaivo hanigiaikiai na ti Napoonnaata kua tiee yaaku varaunoo. ¹⁵ Mmuakiaa gioonna kiaapu mmatayaa variaiyaata ngiau aapu variaiyaatama iya oyaiyuvo Anutuuqaasidiri tiiravai. ¹⁶ Ivo ari oyai yoketaa ari voorkaraivakidiri ari Mmannasaivaa tino too ngii aakiaiyauvaki yaagueeqama suvuai kioo varinai rikiada ngia yaagueeqama ari voorkaraama variaaraivaara na yaaku varaunoo. ¹⁷ Ngia Yisuu Kirisiinnara kutaavaivee kiaivaara ivo ngii aakiaana nnau roosiima hara kioo variaiveeraivaara na yaaku varaunoo. Anutuuqaa mmuduuya rira oyaivo yaagueeqama ngii aakiaana vainai ngia ivau yaagueeqama variateeraivaara na yaaku varaunoo. ¹⁸ Yisuu Kirisiinna mmuduuya riraivo pinaa ari voorkaraivai vakia roo saivai saivai hokobavai vioo verepi hokobavai vioo mmeipi hokobavai hama aravootainaravai. Ngiheetama mmuakiaa Anutuuqaa gioonna kiaapuyaatama ivaa tuqinnama teeda rikiaaraivaara na yaaku varaunoo. ¹⁹ Ta gioonna kiaapu mmatayaa diaa mmuakiaaya hama ta yopeema Yisuu Kirisiinna mmuduuya rira oyai pinaa ari voorkaraivaa tuqinnama teeda rikiaunnavai. Ngiengieenoo ivaa tuqinnama teeda rikiaaraivaara na yaaku varaunoo. Fai itaikio yaagueeqa yoketaivo Anutuuqaaki suvuaikio vaivo ngii aakiaa mmuakiaayauvaki suvainaraivaaraatama na yaaku varaunoo.

²⁰ Anutuuquo ari voorkaraivai varinoo. Ta yaata utira kuaivaatama ta inna yaparaira kuaivaatama ivo rikioo iyauvaa iinno tiiyara yaata utuoo vooyaivaatama iva inaree kiaa fai aikiooma iinaravai. Inna yaagueeqaivo ti aakiaiyauvaki iinno varivai. Ii yaagueeqa ivaadiri ivo fai aikiooma iinaravai. ²¹ Anutuuquo Yisuu Kirisiinna tuduu gioonna kiaapuuyara putuuvaa vaa ausa hanigieeraiya tupatupaa Anutuuqaa nnutuuvaa ngiau aapu yapa kikio itaavai nnaasu vakia roo vioo vioo mmannammanna vakiaivee. Kua kutaa.

Yisuuva ti kieetavai varikiai ta inna yuku yaaku mmammaya variaunnavai

4 ¹ Na Udaanga Yisuunna mmoori varavaara iya oovi nnauvaki ni yapovoono aa na tinara kua aavaa na yaagueeqama tinai

rikiataatee. Anutuuqo ngii maavee tuu suaivaki yoketaa aataru safuuma ivo ngii vitauvau safuuma ivau nookiatee. ²Sa ngiingiiyara mannaka tida variatee. Mmannammanna tirooma adida varida ngii seenaiyara tuqinnada yamaa kua yamaa kua iyaata tida maisa kuaivaa ngii tikiainnaata rikiadaata yaagueeqama variatee. Ngiingiiyara ngiingiiyara mmuduuya ruaivaara ngiingii tasipa ngiingii tasipama mmoori varaatee. ³Mmannasa Yoketaivoono ngii tasipama varikiai ngia mmuaa ausa mmuaa tinnivai varada yoketaama variaavai. Ngia itaama ausa nuufaivaa tasipama varida mmuaa ausa mmuaa tinnivai varaa aataruuvaara yaata utida mmannammana iikiatee. ⁴Ngia vaa ausa hanigeeraiya Anutuuqo taikiai mmuaakaraakiaaya varianoo. Mmuua Mmannasa Yoketaivoono ngii aakiaana varinoo. Anutuuqo ngii maavee tikiiai ngia innasi kuaaree kiaa faannakiaa aataruuvoo mmuaa aataruvai vainoo. ⁵Mmuua Udaanga Yisuu Kirisiiva varinoo. Ngia innara kutaavaivee kiaivo mmuaa aataruvai vainoo. Nnoori apira aataruuvoo mmuaavai vainoo. ⁶Anutuuqo ari mmuaavai variivoono ta mmuakiaa gioonna kiaapuuya ti Napoova varinoo. Ivoono Udaangavai varioo mmuakiaayara haitatuunno varioo ari yaagueeqaivaa iya mmiivaara iya inna mmooriivaa iikiaanoo. Inna Mmannasaivo mmuakiaaya aakiaiyauvaki varinoo.

⁷Itaama vaikio Anutuuqo vo mmoori vo mmooriyauvaa varaateera yaagueeqa ari voorkaraivaa mmuaavai mmuaavai ti mmivai. Yisuu Kirisiinnasi vai yaagueeqa yoketaivakidiri ivo ti mmiataikio kati ti mmivai. ⁸Ivaara Anutuuqaa kua fafaaraivo vainno tinoo:

Ivo ngiau aapu vuu suaivaki
gioonna kiaapu tauraa oovi nnauvaki yapa kiooya
vitoo ari tasipama kioo
ari yaagueeqa yoketaivaa
gioonna kiaapuuya kati mmiravaivee.

Anutuuqaa kua fafaaraivoono itaa kua tiivai. ⁹Ivo ngiau aapu kuainoo kiaa kua oyaivo dee kuavainno vainnee? Oyaivo ataama vainoo. Ngiau aapu vuuovoona vaa tauraa ngiau aapuuvakidiri tiiravai. Ivo ta mmatayaiya maisama variaanna aakiaivaki tiiravai. ¹⁰Mmatayaa tuuovoona kava vara ranoo ngiau aapu viravai. Vioo ngiau aapuuvaa yaataroo ngiau aapu tuanaivaki viravai. Ari yaagueeqaivo ngiau mmata mmuakiaavai suvuakuivaiveraivaara ivo ngiau aapu tuanaivaki viravai. ¹¹Ivoono yaagueeqa yoketaivaa gioonna kiaapuuya kati mmiravai. Ivo yaagueeqaivaa vooya mmi kioduu kua varada nuaira aataruuvaa iiravai. Vooya yaagueeqaivaa mmi kioduu kua kiaa kookieera forofetaiya aataruuvaa iiravai. Vooya yaagueeqaivaa mmi kioduu mmayaaya yoketaivaa varada vo yoosinna vo yoosinnaiyauvaki nuaida kiaa mmira aataruuvaa iiravai. Vooya yaagueeqaivaa mmi kioduu gioonna kiaapuuya tasipama varida kua kiaa mmira aataruuvaa iiravai. Vooya

yaagueeqaivaa mmi kioduu vitaira aataruuvaa iiravai.¹² Anutuuqaa gioonna kiaapu mmuakiaaya teerama kiada iya Anutuuqaa mmooriivaa varaaraivaara Yisuuba yaagueeqaivaa itaama iya mmiravai. Mmuakiaa gioonna kiaapuuya Yisuu Kirisiinnara kutaavaivee kiaiya yaagueeqama variaaraivaara ivo yaagueeqaivaa itaama iya mmiravai.¹³ Ta itaama inna yaagueeqaivaura mmooriiyauvaa iima rada vidada mmuua ausavai varada Anutuuqaa Mmaapuuvaara kutaavaivee kiaaravai. Kaa kiada innara mmuua yaatavai utuaaravai. Ta itaama mmooriiyauvaa iima rada vidada koovayaida Yisuu Kirisiiva yoketaama varineema teeta itaama innanikaraama variaaraivaara iikiaaravai.¹⁴ Ta koovayaida itaama innanikaraama varida hama ta nnaakara kiisaya roosiima variaaravai. Ta hama iya roosiima muaraagaida unnakua tira vaidiiya unnakua kuaivaa rikiaaravai. Unnakua tira vaidiiya gioonna kiaapu vooya ngiari yaata utuaa kua nnammari kuaivaa kiaani iya rikiada haruruaavai. Nnoori pinaivo rubaayoonno vioo kanuuvaa hanigiaanigieeraivaa roosiima iya unnakua tiraiya kuaiyauvaa rikiada iya nnaagiaivau kuaavai. Yuunna pinaivo sainaidi sainaidiri ngioo kanuuvaa utu koroonno feeneeraivaa roosiima iya unnakua tiraiya kuaiyauvaa rikiada haruruaavai.¹⁵ Ta mmoori yoketaiyauvaa iima rada vidada ta hama iya roosiima muaraagama variaaravai. Ta gioonna kiaapuuyara mmuduuya rida kua kutaivaa iyaata tida Yisuu Kirisiiva ti kieetavai variivaa roosiima ta innanikaraama varida inna aataru mmuakiaavai iima rada vidada yokeekiaaravai.¹⁶ Ivo kieetavai roosiima varikiai ta inna yuku yaaku inna avu yaata mmuakiaa mmammati roosiima mmuaannannuma variaunnava. Ti yuku yaaku ataiyauvo nuunainno mmuaakarai mmammati vainemaa vaa ta ausa hanigieeraiya itaama variaunnava. Ti yuku yaaku ataiyauvo yoketaama vaikiai ta yokeekiaunnaneema vaa ta ausa hanigieeraiya titiiyara titiiyara mmuduuya rida yoketaama varida yaagueeqakiaunnava.

Vaa ausa hanigieeraiya karaasa aataruuvau variatee

¹⁷ Itaama vaikio Udaanga Yisuuba ni tikiai na yaagueeqama ngiiita kua tiee ngiiita ataa kua tinaravee. Ngia sa sabi kava vaidi voopinnaiai kumimakama rada nuairaiya roosiima nookiatee. Iya yaata utiraivo kuminaya mmanna yaata utuaavai.¹⁸ Iya yaata tinniiyauvo heenaivaki nuaida aatarura kumimakairavaa roosiima vainoo. Iya hama tuqinnama teeda rikiaavo iya ausaiyauvo yaagueeqaivara hama iya Anutuuqaasidiri yoketaama variraivaa vareerama kiada variaavai.¹⁹ Iya mminnamminnaa maisa vareeraivakira nnaasu vida ngiari mmammati yauvaa nnaasu yaata utida makemakee sabi nuaira aataruuvaa iida ari voorkara ari voorkarai maisai aataruuyaauvaa nnaasu iikiaavai. Iida varida hama iyauvaa iya mmamma maisakiaavai.

²⁰Iya itaama iikiaa aataruuyaauva hama ngia Yisuu Kirisiinnasidiri rikiada iikiaavai. Yisuunna aataru ari vookaraivaa ngia iikiaavai. ²¹Vaa ngia innara rikiada inna nnaagiai vira gioonna kiaapuya varuduuy vooyaano vaa Yisuunnaki vau kua kutaivaa ngii giao ngii muduu ngia rikieeravai. ²²Ivaara ngiingii mmamma iira eenanaa aataruuyaauva pikiaatee. Ii aataru ivo ngii puaisa utuduuy ngia taura varuu aataruuvoo ari vookarairavai. Ngii mmamma eenanaivo iikiatairaivo ngii unnakua tuduu ngia vaidi putiraiya roosiima putuaara iida variravai. ²³Ngii aakiaiyauvaata ngii yaata tinniyyauvaatama hanigia kiada karaasaya variatee. ²⁴Vaidi karaasaivaa Anutuuqo ari roosiima iima kiaikio vaivaa vara uyu kiada vaidi tuanaaya variatee. Fai ngia itaida ngii seenaiya tasipama yoketaa safu tuanaa ari vookaraiya variaaravee.

²⁵Ngia itaama variaivaara sa unnakua kiatee. Ngia mmuaakaraama Anutuuqaa raunna mmaapu tuanaaya variaivaara ngii seenaiyaatama kua kiaaree kiaa kua kutaivaa kiatee. ²⁶Fai ngii ausaiyauvo ngii nnannateenai sa ivaudiri mminnamminnaa maisaiyauva varaatee. Sa ngii seenaiyara ngii ausaiyauvo nnannateenono suaivo haatapaivee. Akiairaama iyaata kua yoketaama kiatee. ²⁷Sa Sataangaa kuaivaara muaraagkiatee.

²⁸Taura varioo mmuara raira vaidiivoono mmuara raira aataruuyaauva pikiaivee. Pikioo ari yaakuuvaitanaadiri yaagueeqama mmoori varano mminnamminnaiyauvo innasi suvuaino too ari seena kumina hama mminnaataiya saivai mmiaeivee. ²⁹Sa ngii avaiyauvakidiri kua maisa vooyauvai kiatee. Kua yoketaiyauva nnaasu kiatee. Gioonna kiaapu muaraagama varaiya yaagueeqama variaaraivaara yamaa kua yamaa kua iyaata tida kua yoketaiyauva nnaasu kiatee. Gioonna kiaapuya ngii kuaivaa rikiada yoketaama variaaraivaara kua yoketaiyauva nnaasu kiatee. ³⁰Sa ngia vo mmoori mmuaararai voovai iida varida Anutuuqaa Mmannasa Yoketaivaa mmuaararaivaa mmiatee. Vaa Anutuuqo ngii mmataama kiaivaara ivo Mmannasa Yoketaivaa ngii mivai. Fai suai nnaagiai ivo ngii vitanai ngia inna gioonna kiaapu tuanaaya mmamma dummukiara variaaraivaara ivo Mmannasa Yoketaivaa ngii mivai. ³¹Ngia ngiingii ausa kapikarai mmuakiaayauvai pikiada ausa nniitareera buaaru tiraivaatama pikiada kua yaagueeqa tida tomedaira kuaivaa tiraivaatama pikiada nniiki tomedaida variraivaatama pikiaatee. ³²Ngia ngiingiiyara ngiingiiyara mmoori yoketaivaa iida ngiingiiyara ngiingiiyara boo kiatee. Anutuuqoono Yisuu Kirisiiva putuuvaara ngii mminnamminnaa maisaiyauvaara hama yaata utirainno rugaivaiivee. Iavaa roosiima ngiingii seenaiya mminnamminnaa maisaiyauvaara sa yaata utiraida ngiingii ausa mmuduuyaiyauva ngiingii mmi ngiingii mmiikiatee.

Ta mmeekiaivau nnaasu hara kiada variaaravee

5 ¹Anutuuqo njiiyara mmuduuya ruaivaaraida ngia inna uru nnaakaraya variaanoo. Ngia itaama inna nnaakaraya

variaivaara ivo varineema ngieetama itaama hara kiada variatee.

²Ngiingiiyara ngiingiiyara mmuduuya rida variatee. Nnaaruaiya ngiari mminnamminnaa maisaiyauvaara puara sipisiipaiyuvaan kati Anutuuqaara hudooduu suuda yoketaivo vuuvaa Anutuuqo rikiooduu inna yoketairavai. Yisuu Kirisiiva tiiyara mmuduuya ruoo kati ti mminnamminnaa maisaiyauvaara putuduu Anutuuqo tooduu inna yoketairavai. Itaama vaivaara Yisuu Kirisiiva tiiyara mmuduuya ruaineema ngiingiiyara ngiingiiyara mmuduuya rida varida variatee. ³Ngia Anutuuqaa gioonna kiaapuya variaivaara sa maisa aataruuvaa iikiaaraivaara ngiingii kiaa mmi ngiingii kiaa mmiida varida kua kiatee. Sa sabi nuaira aataruuvaaraata maisama yaata utiraivaaraatama kua tida sa ari vo gioonna kiaapuuya mminnamminnaiyauvaara ngii varaata varaataira aataruuvaaraatama kua kiatee. ⁴Sa kuau kuaaru tomedaira kuaivaa tida sa sabi kuaivaatama tida sa isareera kua maisaivaatama kiatee. Anutuuqaa gioonna kiaapuuya hama itaama kua kiaavai. Ngia iqitaa kua kiaa aataru ivaa pikiada Anutuuqata kua yoketaivaa kiatee. ⁵Vaa ngia aa kua aavaa arinaima rikiaavai. Gioonna kiaapu voovoono sabi nuaira aataruuvaa iinno maisama yaata utuoo ari vo gioonna kiaapuuya mminnamminnaiyauvaara inna varaataivoon fai hama Anutuuqoota Yisuu Kirisiivaatama gioonna kiaapuuyara dira yoosinnaivaki vioo innani teerama kiaiyauvaa varaanaravai. Ari vo gioonna kiaapuuya mminnamminnaiyauvaa taikio inna varaataira aataruuvo inna unnakua anutuuvaara ausa mmuduuya mmiraivaa roosiivai. ⁶Gioonna kiaapu vooya sabi kuaivaa tida ngii unnakua tikiai sa iya itaa kiaa kuaivaa rikiaatee. Gioonna kiaapuuya itai kuaiyauvaa rikiada Anutuuqaa kuaivaa rikiadaata hatokaivaara fai inna nnannateeraivo iyasi nninaravaivee. ⁷Itaama iikiaa gioonna kiaapuuya sa iya tasipama nuaida iikiatee. Iya pikiaatee.

⁸Ngia nnaaru upisiivaki variravai. Aanna makee ngia Udaanga Yisuu Kirisiinna gioonna kiaapuya variaivaara ngia mmeekiaivau hara kiada variaanoo. Ivaara gioonna kiaapuuya mmeekiaivaki variraiyanikaraama hara kiada variatee. ⁹Fai ngia mmeekiaivau varikioonno ari voorkarai variraivo ngiisi vainai teeda fai ngia yoketaama varida aataru safuuvau nuaida kua kutaivaa kiaaravaivee. ¹⁰Ngia ngiingii variraiyauvaara yaata utida Udaanga Yisuu Kirisiinna yoketai aataruuvaa iikiaavo inna yoketairavaara arinaima teeda rikiada ivaa nnaasu iikiatee. ¹¹Gioonna kiaapu vooya kumina mminnaa upisiivaki vai mmooriyyauvaa iikiaiya sa ngia iya tasipama iikiatee. Iya itaama iikiaa aataruuvaa ngieenoo mmeekiaivau yapa kikio kooyaa vakiaivee. ¹²Iya haumaki itaama iikiaa aataru maisaiyauvaara hama ta ivaara ti kua kiatainoo. Fai ta ivaara tikio too ti mmamma maisainaravai. ¹³Mmuakiaa aataruuyaovo mmeekiaivaki vaino fai oyaiyaovo kooyaa vainaravai. Kooyaa vaino too fai iyauvakidiri mmeekiaivo aikiooma taanaravai. ¹⁴Ivaara vaidi voovoono tauraa tunoo:

Vuru nnaamuru-o, diitaanee.

Putuannaivakidiri diitaanee.
 Diitano Yisuu Kirisiinna mmeekiaivo
 iiyaa taanaravaivee.

Ivoono itaa kua tiravai.

¹⁵ Ivaaraida ngiingii variraivaara tuqinnama haitatuukiatee. Sa vaidi kumimakaiya roosiima hara kiada variatee. Vaidi tinni ruaiya roosiima hara kiada variatee. ¹⁶ Aa suai ta variaunna suai aavaki kaayau mminnamminnaa maisaiyauvo ti suvuainoo. Ivaaraida Anutuuqo aataruuvaa ngii vitainai rikiada inna mmooriivaa makee tinai iikiatee. Sa pikiaatee. ¹⁷ Itaama vai aataruuvoo vainai sa ngia ivaara kumimakaida variatee. Anutuuqo yaata utuoo ngii miaramiaraa ngii mii mmooriivaa tuqinnama teeda rikiaaraivaara mmoori varaatee.

¹⁸ Sa kapika nnoori vuainaivaa nneeda kumimakaida variatee. Fai ngia itaikio ngii variraivo koonnainaravai. Ii aataru ivaa pikiada Mmannasa Yoketaivaara iikio ivo ngii aakiaana suvuakuivee.

¹⁹ Anutuuqaa kuaivaata inna kuaruvaatama ngiingii kiaa mmi ngiingii kiaa mmiikiatee. Ngiingii ausaiyauvaki Udaanga Yisuu Kirisiinnara ngii yoketainai kua yoketaivo ngiiki vaivaa tasipama innara kuaruuvaa kiatee. ²⁰ Mmuakiaa suai mmuakiaa aataru mmoori mminnamminnaiyauvaara yoketaayauvavee nnaasu kiaa kiada ngii Gioonna Anutuuqaa kiaa mmiatee. Ngii Udaanga Yisuu Kirisiinnara yaata utida itaama kiaa mmiatee.

Pauruuso nnaata vaatiyyara tiravai

²¹ Vaa ngia Yisuu Kirisiinna kuaivaa rikiada inna mmemmaana kuaivaara ngia ausa hanigieeraiya ngiingiiyara ngiingiiyara yaata utida ngiingii kuaiyauvaa rikiada iikiatee.

²² Ngia gioonna vaa vaati vareeraiyaso, ngia Udaanga Yisuu Kirisiinna kuaivaa rikiada inna mmemmaana kuaaneema ngiingii vaatiyya kuaiyauvaa rikiada iikiatee. ²³ Yisuu Kirisiiva vaa ausa hanigieeraiyara dirayaama vaidiya ngiari nnaataiyara dida vakiaavai. Yisuu Kirisiiva ariinoo gioonna kiaapu vaa ausa hanigieeraiya vitoo yoketaivau yapaivai. Vaa iya inna yuku yaaku inna mmamma mmuyai mmuakiaavai roosikiaavai. ²⁴ Ivaaraida vaa ausa hanigieeraiya Yisuu Kirisiinna kuaivaa rikiada iikiaaneema gioonna vaa vaati vareeraiya ngiari vaatiyya kua mmuakiaayauvai rikiada iikiatee.

²⁵ Vaidi vaa nnaata vareeraiyaso, Yisuu Kirisiiva vaa ausa hanigieeraiyara mmuduuya ruaineema ngiingii nnaataiyara mmuduuya ruatee. Yisuu Kirisiiva vaa ausa hanigieeraiyara pinaama mmuduuya ruoo iyara putiravai. ²⁶ Ivo itaama uuvara gioonna kiaapu vaa ausa hanigieeraiya nnooriivoono iya mmammaiyauvaa finirayaama Anutuuqaa kuaivoono iya aakiaiyauvaki fini kioduu iya yoketaama

varida Anutuuqaa gioonna kiaapu tuanaaya variravai. ²⁷Yisuu Kirisiiva gioonna kiaapu vaa ausa hanigieeraiya teenai iya yoketaa tuanaaya inna avuuvau variateeraivaara ivo iyara putiravai. Iya mmammaiyauvunu teeganaaganainno taminnumaunnuunno vairaiyauvoota ari voorkarai mminnaa itaiyauvootama iyaya vaiyauvaa roosiima iya aakaiyauvaki sa mminnamminnaa maisaiyauvo vakiaeveeraivaara ivo iyara putiravai. Vaa ausa hanigieeraiya yoketaa tuanaa hama mminnamminnaa maisataiya varikio sa maisa mminnamminnaa vooyauvai iysasi vakiaeveeraivaara ivo iyara putiravai. ²⁸Ivaara vaidiiya ngiari mmammaiyauvaa tuqinnaanemaa nnaataiyaraatama tuqinnada iyara mmuduuya ruatee. Vaidi voovoono ari nnaataivaara mmuduuya ruaivoono inna ariiyaraata tuqinno mmuduuya ruaivai. ²⁹Hama vaidi voovoono ari mmammaivaara inna pirisaivai. Ivo makemakee varioo yeenna nnoo ari mmammaivaara tuqinnaivai. Mmuakaraama Yisuu Kirisiiva vaa ausa hanigieeraiyara tuqinnaivai. ³⁰Ta Yisuu Kirisiinna yuku yaaku mmamma mmuyai mmuakiaavai roosikiaunnaivaara ivo ti tuqinnaivai. ³¹Nnaata vaati vareera aataruivaara Anutuuqaa kua fafaaraivo vainno tinoo: Ivaara fai vaidiivo ari kaano koovaitana pikioo nnaataivaa varoo inna tasipama mmuaakaraivaitana variaaravaivee. Kua fafaaraivoonoo itaa kua tiivai. ³²Ii kua fafaara ivaki kua kutaa ari vookaraivo haumaki vainoo. Na oyaivaara yaata utuee rikiaunoo. Ii kua ivo Yisuu Kirisiinnaraata vaa ausa hanigieeraiyaraatama tiivai. ³³Ii kua ivo ngiiyaraatama tiivai. Mmuakiaa vaidi nnaata vareeraiya ngiingiiyara tuqinnaanemaa ngiingii nnaataiyaraatama tuqinnada mmuduuya ruatee. Mmuakiaa gioonna vaa vaati vareeraiya ngiingii vaatiyiya avaiyauvaa rikiaatee.

Pauruso nnaakaraiyaraata ngiari kaano kooyaraatama tiravai

6 ¹Nnaakaraso, ngia ngii Udaanga Yisuu Kirisiinnara mmuduuya ruaivaara ngii kaano kooya avaiyauvaa rikiada iikiatee. Ii aataru ivo yoketaa aataruvai. ²Anutuuqo mmaanna tuu kua voovai tunoo: Ai kaano koovaitana avaivaitana arinaima rikiee iikianee. ³Ivo tauraa mmaanna tuu kuaivaa itaa kua tioo kua kiaa teerama kioovaatama ataa kua tunoo: A mmatayaa yoketaama variee hokobama varinaraivaara ai kaano koovaitana avaivaitana arinaima rikiee iikianee. Ivo itaa kua tiravai.

⁴Ngia kaano kooyaso, sa kuminaya ngiingii nnaakaraiya tikiia iya ngiiyara nnannataatee. Tuqinnama iyara haitatuuda Udaanga Yisuu Kirisiinna kuaivaa iya kiaa mmiatee.

Paurusoonto sikaunnaadiri yookairaiyaraata ngiari haitatuuraiyaraatama tiravai

⁵Sikaunnaadiri yookaama kiaani mmoori vareera gioonna kiaapuuyaso, mmatayaa diaa vaidi ngii haitatuuraiya avaiyauvaa

tuqinnama rikiada iikiatee. Ngia koonnama mmooriyauvaa iivoora tida ivaara yaata utida aatuuda biribiriira tasipama iya avaiyauvaa rikiada iikiatee. Ngia Yisuu Kirisiinna kuaivaa rikiada iikiaaneema iya kuaivaa mmua yaatavai rikiada iikiatee. ⁶ Sa iya ngiiyara yoketaa kuaivaa kiaaraivaara nnaasu iya avuuyauvunu mmooriivaa iikiatee. Yisuu Kirisiinna mmoori vareera gioonna kiaapuya varida Anutuuqo yaata utiraivaugiaataama ngiingii mmamma mmuyai mmuakiaayauvai inna mmida iikiatee. ⁷ Sa vaidiyara nnaasu yaata utida iikiatee. Udaanga Yisuu Kirisiinnara sirigaida varida inna mmooriivaa iikiaaneema ngiingii mmooriyauvaa iikiatee. ⁸ Vaa ngia rikiaavai. Udaanga Yisuu Kirisiiva mmuakiaaya mmuaavai mmuaavai yoketaa mmooriyauvaa iikiaiyauvaa irisaiyauvaa iya mminaravai. Fai ivo sikaunnaadiri yookaama kiada viteera gioonna kiaapuuya mmioo kati ngiari yaata utiraivaugiaataama nuairaiyaatama mmuaakaraama mminaravai.

⁹ Mmoori vareeraiya haitatuuraiyaso, ngii mmoori vareeraiya ngiiyara yoketaakiateera aataruuvaa iikiaivaara yaata utida ngieeta iyara yoketai aataruuvaa iida iyara yoketaakiatee. Sa iya aatuukiateera kuaivaa iya kiatee. Sa iyara ngii nnannateenai iikiatee. Vaa ngia rikiaavai. Mmuua haitatuuravoono ngiau aapu variivoono ngiitaata ngii mmoori vareera gioonna kiaapuuyaatama haitatuuvai. Ivoono mmuakiaa gioonna kiaapuuyara mmua aataruvai iivai.

Anutuuqaa rapira mminnaa mmuakiaayauvai varaatee

¹⁰ Aa nnaagai kua aavaata rikiaeetee. Udaanga Yisuu Kirisiiva ngiiki variivaara yaagueeqama varia rada vidada yaagueeqama nnaasu variatee. Ivo yaagueeqa ari vookaraivaa ngii minai varada yaagueeqama variatee. ¹¹ Mmuakiaa rapira mminnaiyauvaa Anutuuqo ngii miiyauvaa varada uyuatee. Varada uyida raida fai ngia Sataangaa unnakua mmoori maisaiyauvaa hama iirama kiada yaagueeqama diaaravai.

¹² Hama ta vaidi mmatayaiyata rapuaunnanoo. Ta Sataangaa mmagia maisaiya ngiau aapu varaiyata rapida iya kieetaiyataatama rapida ari vo kieetaya aa upisiivo vai suai aavaki varaiyataatama rapuaunnanoo.

¹³ Ivaara Anutuuqaa rapira mminnaiyauvaa aanna makee varaatee. Fai ngia itaama teeraikio maisa suaivo nninai teeda fai ngia ngii nnammutuaiyata rapida yaagueeqama dida vakiaaravai. Fai ngia iyaata rapidada rikikio ngii pirisainainnaata fai homo ngia yaagueeqama dida vakiaaravai.

¹⁴ Ivaara teeraida yaagueeqama diatee. Ngii ootitaiyauvunu vausa roosiima kua kutaivaa rammuatee. Ngii nniriiyauvunu yaagueeqa kapaaqaivaadiri iima kioovaa roosiima safuuma variraivaa yapaatee. ¹⁵ Ngii yukuuvaitanau yuku nnaba roosiima mmayaaya yoketaivaudiri ausa nuufaivaa vareera aataruuvaa teerama kiada nuaida varida kiaa

mmiaaraivaa uyuatee. Ivaan uyida yaagueeqama diatee.¹⁶ Mmuakiaa suai okoovaa rau hiri kiada vairaivaa roosiima Anutuuqaara kutaavaivee kiatee. Fai ngia itaikio mmuakiaa kua maisaiyauvaa vaidi maisaivo ikia tai veevaivaa roosiima ngiiyaa haanara iinai ngia ivaadiri rasuma kiaaravai.¹⁷ Ngii kieetaivau tommeekaivaa yapeeraivaa roosiima Anutuuqo ngii vitoo yoketaivau yapaanara kuaivaa rikiada varaatee. Ngia rapira paipa avaikaraivaa Mmannasa Yoketaivo ngii miivaa varaatee. Anutuuqaa kuaivo inna ngii paipayaivaivee.¹⁸ Anutuuqaa rapira mminnaiyauvaa varada yaaku vareeraivaatama tasipama iikiatee. Anutuuqo ngii tasipalveeraivaara yaaku varada inna yaparakiatee. Mmuakiaa suai Mmannasa Yoketaivo ngii giao ngii miivaugiaataama yaaku varaatee. Ivaara tuqinnama haitatuuda sa Anutuuqaa mmooriivaa pikiaatee. Anutuuqaa gioonna kiaapu mmuakiaayara makemakee yaaku varaatee.¹⁹ Ngia niiyaraatama yaaku varaatee. Yaaku varakio Anutuuqo kuaivaa ni avaivaki yapa kinai fai na hama aaturama kiee yaagueeqama kiee mmayaaya yoketaivo haumaki vaivaa kooyaa tinaravai.²⁰ Na ii mmayaaya yoketaivaa kiaa kookieema kiee kiauvoono aanna makee na oovi nnauvaki variaunoo. Itaama vainai na aatuovoora kiaa yaaku varakiai na yaagueeqama kiee mmayaaya yoketaivaa tinaravaivee.

Pauruso gioonna kiaapuuya nnaagiai boo tiraivaa kiaa mmiravai

²¹ Tukikiiva ti seena tuanaa ta innara mmuduuya ruaunnaivovee. Ivo Udaanga Yisuu Kirisiinna mmooriivaa yaagueeqama iivoono mmuakiaa mmoorivai na datadataama variee iikiauvaa ngieetaatama rikiaateeraivaara ivo ngiiisi vioo ngii giao ngii minaravai.²² Ivaara na inna titano ngiiisi kuanaravee. Ngiiisi vioo ta mmuakiaaya yoketaama variaunnaivaara ngii giao ngii minai rikiada ngii ausaiyauvo yoketainai ngia yaagueeqama variateeraivaara na inna titano ngiiisi kuanaravee.

²³ Ti Napoova Anutuuqoota ti Udaanga Yisuu Kirisiivaatama ngiari ausa nuufaivaitanaata ngiari mmuduuya riraivaitanaatama mmuakiaa vaa ausa hanigieeraiya mmikiai ivaitanaara kutaavaivee kiateeraivaara na yaata utuaunoo.²⁴ Mmuakiaa gioonna kiaapuuya ti Udaanga Yisuu Kirisiinnara pinaama mmuduuya rida hama mmuduuya riraivaa pikiaiya Anutuuqo kati gioonna kiaapuuyara yoketaama yaata utiraivo iya tasipama vakiaivee.